

CZĘŚĆ II
KIERUNKI

SPIS TREŚCI

I. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów.....	4
II. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny wyłączone z zabudowy.....	5
III. Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody i krajobrazu kulturowego.....	13
1. Główne kierunki zagospodarowania przestrzennego i polityki ekologicznej gminy.....	13
2. Zasady ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego	14
2.1. Obszary i obiekty objęte prawną ochroną przyrody.....	14
2.2. Obszary proponowane do objęcia ochroną prawną.....	17
2.3. Kierunki rozwoju leśnictwa	19
2.4. Warunki funkcjonowania systemu ekologicznego gminy	21
2.5. Ochrona walorów krajobrazowych	22
2.6. Ochrona zasobów wodnych.....	22
2.7. Ochrona powietrza atmosferycznego	23
2.8. Ochrona gruntów leśnych.....	24
2.9. Ochrona gruntów rolnych.....	25
2.10. Eksploatacja surowców mineralnych.	25
IV. Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków	26
1. Obiekty i obszary wpisane do rejestru zabytków	26
2. Pozostałe obiekty zabytkowe z terenu gminy znajdujące się w gminnej ewidencji zabytków i wnioskowane do włączenia do gminnej ewidencji zabytków	27
3. Obiekty i obszary proponowane do objęcia ścisłą ochroną konserwatorską	27
4. Strefowanie krajobrazu kulturowego oraz warunki gospodarowania w poszczególnych strefach.....	28
V. Kierunki zmian demograficznych	32
1. Kierunki zmian w stanie ludności	32
2. Źródła utrzymania ludności.....	32
3. Aktywni zawodowo.....	33
VI. Kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej	34
1. Zaopatrzenie w wodę	34
2. Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków	34
3. Gospodarka odpadami.....	39

4. Zaopatrzenie w energię ciepłą i gaz ziemny	41
5. Elektroenergetyka.....	42
6. Infrastruktura elektronicznej łączności publicznej.....	44
VII. Kierunki rozwoju systemów komunikacji	45
VIII. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym	47
IX. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym	48
X. Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne	48
XI. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej	49
XII. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią.....	51
XIII. Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny	51
XIV. Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych	51
XV. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji.....	51
XVI. Granice terenów zamkniętych.....	52
XIV. Obszary problemowe	52

I. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów

Na podstawie uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych, dotychczasowego rozwoju gminy oraz jej potencjału wskazuje się funkcje gminy:

- podstawową funkcją pozostanie produkcja rolna,
- funkcje uzupełniające to: usługi i obsługa rolnictwa, mieszkalnictwo i rekreacja.

Głównym ośrodkiem administracyjno-usługowym pozostanie wieś gminna – Suchożebry.

Usługi i produkcja będą rozwijać się na terenach położonych przy drodze krajowej oraz linii kolejowej we wsiach Wola Suchożebrska, Suchożebry, Podniešno oraz Krześlin i Krześlinek.

Tereny budownictwa mieszkaniowego lokalizowane będą głównie w Suchożebrach i Przygodach oraz wsiach położonych na południu gminy: Borkach Siedleckich, Kownaciskach i Krześlinie.

Wyznacza się obszary funkcjonalne wskazane również na załączniku graficznym nr 3 „KIERUNKI”.

- PG - obszary powierzchniowej eksploatacji surowców – ok. 137,7ha
- MW – obszary zabudowy wielorodzinnej – ok. 1,3ha
- M - obszary wielofunkcyjne wsi – zabudowa zagrodowa, jednorodzinna i usługowa – ok. 594,4ha
- RM – obszary zabudowy zagrodowej – ok. 15,8ha
- RM1 – obszary zabudowy zagrodowej z agroturystyką – ok. 18,8ha
- M1 – obszary zabudowy jednorodzinnej z usługami. – ok. 317,5ha
- M2 - obszary zabudowy jednorodzinnej z zabudową letniskową – ok. 32,4ha
- UM – obszary zabudowy usługowej z zabudową mieszkaniową – ok. 62,2ha
- U, UO, UA, UZ – obszary zabudowy usługowej, w tym celu publicznego o znaczeniu lokalnym – ok. 22ha
- UK – obszary usług kultu religijnego – ok. 3,7ha
- RU – obszary obsługi produkcji rolnej – ok. 3,5ha
- RP - obszary urządzeń produkcji gospodarki rolnej – ok. 30,55ha
- P – obszary zabudowy produkcyjnej – 11,9ha
- UP – obszary zabudowy produkcyjno-usługowej – ok. 20ha

- Ks – Parkingi – ok. 0,4ha
- UKs – Stacje paliw – ok. 1,2ha
- C – cmentarze – ok. 4,8ha
- NU - Regionalny Zakład Zagospodarowania Odpadów – ok. 27ha

Granice obszarów są orientacyjne. Łączna powierzchnia obszarów wyniesie ok. 1310ha, w tym nowych terenów, dla których konieczna będzie zmiana przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne wynosi ok. 478,9ha. Studium wyznacza również obszary do zalesień o powierzchni ok. 1250ha.

II. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny wyłączone z zabudowy

Obszary rolne. Obszar obejmuje:

- tereny upraw polowych, sadowniczych, ogrodniczych,
- łąki, pastwiska, nieużytki,
- rozproszoną zabudowę zagrodową.

W granicach tego obszaru znajdują się korytarze ekologiczne, które wskazuje się do wyłączenia spod zabudowy. Możliwa jest budowa urządzeń i sieci infrastruktury oraz urządzeń wodnych.

Dla zabudowy zagrodowej ustala się możliwość rozbudowy istniejących budowli bądź budowy nowych w ramach tej samej funkcji:

- maksymalna wysokość budynków mieszkalnych 10,5 m,
- wysokość budynków gospodarczych 7 m,
- wysokość urządzeń i budowli związanych z prowadzeniem gospodarstwa rolnego: według indywidualnych potrzeb.

PG - obszary powierzchniowej eksploatacji surowców. Tereny górnicze wymienione zostały w części "Uwarunkowania" oraz wskazane są na załączniku graficznym nr 3 „KIERUNKI”. Dla terenów górniczych ustala się:

- zachowanie pasów ochronnych zgodnie z przepisami odrębnymi, a w szczególności o minimalnej szerokości:

- 20,0 m od granicy pasa drogowego drogi wojewódzkiej,
- 10,0 m od granicy pasa drogowego drogi gminnej,
- 6,0 m od granicy nieruchomości sąsiednich,
- równej wysokości słupów elektroenergetycznych;

Pasy ochronne nie wymienione będą wyznaczone zgodnie z Normami Polskimi;

- zakaz zabudowy z dopuszczeniem do realizacji obiektów kubaturowych, urządzeń komunikacyjnych oraz urządzeń pomocniczych bezpośrednio związanych z eksploatacją kopalni;

- po wyeksploatowaniu kruszyw rekultywację terenu w kierunku rolno-leśnym.

Dla terenów eksploatacji surowców naturalnych obowiązuje zachowanie filarów ochronnych określonych w przepisach odrębnych, których wymiary zostaną określone podczas sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub przy sporządzaniu dokumentacji geologicznej.

Eksploatację na terenie Siedlecko-Węgorzkiego Obszaru Chronionego Krajobrazu należy prowadzić z zachowaniem przepisów obowiązujących w Obszarze.

MW – obszary zabudowy wielorodzinnej. Jest to obszar zainwestowany. Adaptuje się zabudowę mieszkaniową wielorodzinną z możliwością jej rozbudowy i uzupełnienia o zabudowę usługową.

M - obszary wielofunkcyjne wsi – zabudowa zagrodowa, jednorodzinna i usługowa. Są to obszary zainwestowane, w granicach których znajdują się:

- centra wsi wykształcone wokół obiektów usługowych,
- obiekty usług publicznych,
- historyczne układy ruralistyczne.

Zabudowa powinna być kształtowana w oparciu o główne ciągi komunikacyjne, z zaleceniem dogęszczenia w pierwszej kolejności istniejącej zabudowy. W dalszej kolejności powinno nastąpić ich poszerzenie o tereny wykorzystywane rolniczo, bezpośrednio przylegające do obecnych terenów zwartej zabudowy. Dopuszcza się realizację zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w formie bliźniaczej.

W granicach historycznych układów ruralistycznych, których granice wskazane są na załączniku graficznym nr 3 „KIERUNKI” ustala się:

- nakaz zachowania układu dróg publicznych,
- utrzymanie regionalno-historycznej skali i struktury jednostek osadniczych,
- kształtowanie form zabudowy nawiązujących do tradycyjnego budownictwa,
- maksymalna wysokość budynków mieszkalnych i usługowych 9 m – dwie kondygnacje naziemne, w tym druga jako poddasze użytkowe,
- maksymalna wysokość budynków użyteczności publicznej 11 m, trzy kondygnacje naziemne, w tym trzecia jako poddasze użytkowe,
- dachy dwu- lub wielospadowe o nachyleniu połaci w granicach 30° – 45°; nie dopuszcza się dachów płaskich,

- ustala się stosowanie tradycyjnych materiałów budowlanych w konstrukcji ścian i pokryć dachowych,
- tradycyjny układ i wielkość otworów okiennych i drzwiowych,
- stosowanie kolorystyki elewacji zgodnej z lokalną tradycją,
- dopuszcza się skupianie zabudowy na zasadzie dogęszczania istniejącej struktury jednostek osadniczych, przy kontynuowaniu historycznego układu i charakteru zabudowy istniejącej,
- nakazuje się utrzymanie obiektów małej architektury współtworzących walory krajobrazu kulturowego,
- inwestycje liniowe i drogowe w granicach stref ochronnych można prowadzić pod warunkiem przeprowadzenia równoległych badań archeologicznych polegających na sporządzeniu dokumentacji konserwatorskiej obiektów i nawarstwień kulturowych w granicach strefy ochrony. Wojewódzki konserwator zabytków w uzasadnionych przypadkach może odstąpić od warunku prowadzenia badań.

Na pozostałej części obszaru ustala się wskaźniki urbanistyczne:

- minimalna powierzchnia nowych działek budowlanych dla zabudowy mieszkaniowej wydzielonych po uchwaleniu Studium - 800 m² dla zabudowy wolnostojącej oraz 500 m² dla zabudowy bliźniaczej,
- minimalna powierzchnia nowych działek budowlanych dla zabudowy zagrodowej wydzielonych po uchwaleniu Studium - 1000 m²,
- minimalna powierzchnia nowych działek budowlanych dla zabudowy usługowej wydzielonych po uchwaleniu Studium - 500 m²,
- minimalny procent powierzchni biologicznie czynnej 40 %, licząc dla każdej działki budowlanej,
- maksymalna wysokość budynków użyteczności publicznej 11 m, trzy kondygnacje naziemne, w tym trzecia jako poddasze użytkowe,
- maksymalna wysokość budynków mieszkalnych 10,5 m,
- maksymalna wysokość budynków gospodarczych 7 m,
- wysokość urządzeń i budowli związanych z prowadzeniem gospodarstwa rolnego lub działalności usługowej: według indywidualnych potrzeb,
- nachylenie połaci dachowych do 45°.

RM – obszary zabudowy zagrodowej. Są to obszary częściowo niezainwestowane.

Wskaźniki urbanistyczne:

- minimalna powierzchnia nowych działek budowlanych wydzielonych po uchwaleniu Studium - 1000 m²,
- minimalny procent powierzchni biologicznie czynnej 30 %, licząc dla każdej działki budowlanej,
- maksymalna wysokość budynków mieszkalnych 10,5 m,
- wysokość budynków gospodarczych 7 m,
- wysokość urządzeń i budowli związanych z prowadzeniem gospodarstwa rolnego: według indywidualnych potrzeb.

M1 – obszary zabudowy jednorodzinnej z usługami. Są to obszary obecnie niezainwestowane, w znacznej części wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze. Graniczą z zabudową wielofunkcyjną wsi stanowiąc jej kontynuację w funkcji zabudowy mieszkaniowej i usług nieuciążliwych. Dopuszcza się realizację zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w formie wolnostojącej i bliźniaczej. Wskazane wykształcanie układów osiedlowych terenów budowlanych.

Wskaźniki urbanistyczne:

- minimalna powierzchnia nowych działek budowlanych dla zabudowy mieszkaniowej wydzielonych po uchwaleniu Studium - 800 m² dla zabudowy wolnostojącej oraz 500 m² dla zabudowy bliźniaczej,
- minimalny procent powierzchni biologicznie czynnej 40 %, licząc dla każdej działki budowlanej,
- maksymalna wysokość budynków mieszkalnych 10,5 m,
- maksymalna wysokość budynków gospodarczych 7m,
- wysokość urządzeń i budowli związanych z prowadzeniem działalności usługowej: według indywidualnych potrzeb.

RM1 – obszary zabudowy zagrodowej z agroturystyką Jest to obszar obecnie niezainwestowany.

Wskaźniki urbanistyczne:

- minimalna powierzchnia nowych działek budowlanych wydzielonych po uchwaleniu Studium - 1500 m²,
- minimalny procent powierzchni biologicznie czynnej 60 %, licząc dla każdej działki budowlanej,

- maksymalna wysokość budynków mieszkalnych 10,5 m,
- Wysokość budynków gospodarczych i związanych z agroturystyką 7m,
- Wysokość urządzeń i budowli związanych z prowadzeniem gospodarstwa rolnego i agroturystyki: według indywidualnych potrzeb.

M2 - obszary zabudowy jednorodzinnej z zabudową letniskową Są to obszary obecnie niezainwestowane, wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze. Graniczą z zabudową wielofunkcyjną wsi stanowiąc jej kontynuację w funkcji zabudowy mieszkaniowej lub z projektowaną zabudową jednorodziną. Realizacja zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i letniskowej w formie wolnostojącej.

Wskaźniki urbanistyczne:

- minimalna powierzchnia nowych działek budowlanych wydzielonych po uchwaleniu Studium - 1000 m²,
- minimalny procent powierzchni biologicznie czynnej 60 %, licząc dla każdej działki budowlanej,
- maksymalna wysokość budynków mieszkalnych jednorodzinnych i letniskowych 9,5 m,
- maksymalna wysokość budynków gospodarczych 5m.

UM – obszary zabudowy usługowej z zabudową mieszkaniową. Są to obszary obecnie częściowo zainwestowane, a w znacznej części wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze, zlokalizowane głównie wzdłuż drogi krajowej. Graniczą z zabudową wielofunkcyjną wsi stanowiąc jej kontynuację w funkcji zabudowy usługowej i mieszkaniowej oraz z zabudową przemysłową. Dopuszcza się lokalizowanie usług uciążliwych. Dopuszcza się realizację zabudowy mieszkaniowej związanej z usługami.

Wskaźniki urbanistyczne:

- minimalna powierzchnia nowych działek budowlanych umożliwiającą zamknięcie się na niej wykazanej, w wymaganych przepisami odrębnymi dokumentach, uciążliwości,
- minimalny procent powierzchni biologicznie czynnej 30 %, licząc dla każdej działki budowlanej,
- maksymalna wysokość budynków mieszkalnych 10,5 m,
- maksymalna wysokość budynków, urządzeń i budowli związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej: według indywidualnych potrzeb.

U, UO, UA, UZ – obszary zabudowy usługowej, w tym celu publicznego o znaczeniu lokalnym. Są to obszary obecnie zainwestowane. Graniczą z zabudową wielofunkcyjną wsi stanowiąc jej kontynuację w funkcji zabudowy usługowej nieuciążliwej. Rozbudowa istniejących i budowa nowych budynków w oparciu o wskaźniki urbanistyczne:

- minimalna powierzchnia nowych działek budowlanych – 500m²,
- minimalny procent powierzchni biologicznie czynnej 30 %, licząc dla każdej działki budowlanej,
- maksymalna wysokość budynków o dominującej na działce funkcji 11m,
- maksymalna wysokość urządzeń i budowli towarzyszących: według indywidualnych potrzeb.

Dla budynków znajdujących się w historycznych układach ruralistycznych obowiązują wskaźniki przytoczone w opisie dla terenów **M**.

UK – obszary usług kultu religijnego. Są to obszary zainwestowane. Dla obszarów położonych w Suchożebrach i Krześlisku obowiązują ustalenia dla strefy „A” - wszelkie działania inwestycyjne można prowadzić po uzyskaniu pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków. Działania inwestycyjne w obszarze w Krynicy można prowadzić z uwzględnieniem przepisów odrębnych.

RU – obszary obsługi produkcji rolnej. Są to obszary obecnie zainwestowane. Rozbudowa istniejących i budowa nowych budynków według indywidualnych potrzeb.

RP - obszary urządzeń produkcji gospodarki rolnej. Są to obszary w większości obecnie zainwestowane. Przewiduje się nowy teren w miejscowości Sosna Korabie. Rozbudowa istniejących i budowa nowych budynków, budowli i urządzeń według indywidualnych potrzeb.

P – obszary zabudowy produkcyjnej. Są to obszary obecnie zainwestowane. Dopuszcza się realizację nowych obiektów, rozbudowę, przebudowę i modernizację istniejących oraz zmianę sposobu użytkowania według indywidualnych potrzeb, o ile nie pogorszy to stanu środowiska, a ich uciążliwe oddziaływanie nie będzie wykraczało poza granice wyznaczonych terenów.

UP – obszary zabudowy produkcyjno-usługowej. Są to obszary obecnie w znacznej części niezainwestowane, wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze, zlokalizowane głównie wzdłuż linii kolejowej. Graniczą z projektowaną zabudową usługową z zabudową mieszkaniową. Dopuszcza się lokalizowanie przedsięwzięć uciążliwych.

Wskaźniki urbanistyczne:

- minimalna powierzchnia nowych działek budowlanych umożliwiająca zamknięcie się na niej wykazanej, w wymaganych przepisami odrębnymi dokumentach, uciążliwości,
- minimalny procent powierzchni biologicznie czynnej 20 %, licząc dla każdej działki budowlanej,
- maksymalna wysokość budynków 12 m,
- maksymalna wysokość urządzeń i budowli związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej: według indywidualnych potrzeb.

RP – Obszary urządzeń produkcji gospodarki rolnej. Budowa nowych budynków, budowli i urządzeń oraz rozbudowa istniejących według indywidualnych potrzeb, z uwzględnieniem przepisów odrębnych.

Ks – Parkingi. Dopuszcza się lokalizację obiektów małej architektury, urządzeń infrastruktury technicznej. Zaleca się wprowadzenie pasa zieleni.

UKs – Stacje paliw. Budowa nowych budynków, budowli i urządzeń oraz rozbudowa istniejących według indywidualnych potrzeb i rozwiązań.

C – cmentarze. Ustala się pas izolujący teren cmentarny od innych terenów, o szerokości 50 m, w którym zakazuje się lokalizowania budynków mieszkalnych oraz studni do pobierania wody pitnej.

NU - Regionalny Zakład Zagospodarowania Odpadów. Teren składowiska odpadów z sortownią, instalacją odgazowania składowiska, zakładem bio-utylicacji. Przewidywana budowa bio-gazowni. Zagospodarowanie terenu zgodne z przepisami odrębnymi.

III. Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody i krajobrazu kulturowego

1. Główne kierunki zagospodarowania przestrzennego i polityki ekologicznej gminy

Uwzględniając cechy środowiska przyrodniczego gminy (predyspozycje naturalne, bariery rozwoju, walory i odporność na antropopresję), a także istniejące i potencjalne zagrożenia związane z działalnością człowieka, za główne kierunki zagospodarowania przestrzennego i priorytety polityki ekologicznej gminy uznaje się:

- przestrzeganie zasad gospodarowania na obszarach prawnie chronionych,
- dalsze kształtowanie systemu obszarów chronionych poprzez objęcie ochroną planistyczną cennych przyrodniczo obszarów i obiektów (ze wskazaniem do ochrony prawnej),
- zapewnienie łączności przestrzennej systemu ekologicznego gminy poprzez ochronę korytarzy ekologicznych przed zabudową lub zagospodarowaniem kolidującym z ich ważnymi funkcjami w systemie,
- uporządkowanie gospodarki wodno – ściekowej i odpadowej i preferencje dla ekologicznych nośników energii cieplnej,
- promowanie i wspieranie rozwoju rolnictwa ekologicznego, szczególnie na obszarach chronionych,
- rozwój i szczególne preferencje dla turystyki kwalifikowanej ekoturystyki i agroturystyki,
- zwiększenie zasobów leśnych poprzez zalesianie gruntów marginalnych.

Wszelkie działania inwestycyjne i gospodarcze na terenie gminy powinny być podporządkowane wymogom ochrony środowiska.

2. Zasady ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego

2.1. Obszary i obiekty objęte prawną ochroną przyrody

Siedlecko – Węgrowski Obszar Chronionego Krajobrazu

Na terenie gminy Suchożebry znajduje się Siedlecko-Węgrowski Obszar Chronionego Krajobrazu. Obszar został powołany na mocy Uchwały Nr XVII/99/86 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Siedlcach z dnia 28 października 1986 roku (Dziennik Urzędowy Województwa Siedleckiego Nr 11 poz. 130 z dnia 30.11.1986r). Aktualne granice oraz zasady zagospodarowania w Obszarze określone są w Rozporządzeniu Nr 17 Wojewody Mazowieckiego z dnia 15 kwietnia 2005 r

Na terenie Obszaru obowiązują między innymi następujące nakazy i zakazy:

- nakazy:
 - wykorzystanie lasów dla celów rekreacyjno-krajobrazowych i edukacyjnych w oparciu o wyznaczone szlaki turystyczne oraz istniejące i nowe ścieżki edukacyjno-przyrodnicze wyposażone w elementy infrastruktury turystycznej i edukacyjnej zharmonizowanej z otoczeniem,
 - maksymalne ograniczenie zmiany użytków zielonych na grunty orne,
 - ochrona zieleni wiejskiej: zadrzewień, zakrzewień, parków wiejskich oraz kształtowanie zróżnicowanego krajobrazu rolniczego poprzez ochronę istniejących oraz formowanie nowych zadrzewień śródpolnych i przydrożnych,
 - zachowanie śródpolnych torfowisk, zabagnień, podmokłości oraz oczek wodnych,
 - eliminowanie nielegalnego eksploataowania surowców mineralnych oraz rekultywacja terenów powyrobiskowych,
 - zachowanie i ochrona zbiorników wód powierzchniowych wraz z pasmem roślinności okalającej, poza rowami melioracyjnymi;
- zakazy:
 - realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu obowiązujących przepisów odrębnych, z wyjątkiem przedsięwzięć służących obsłudze ruchu komunikacyjnego, turystyce oraz bezpośrednio związanych z rolnictwem i przemysłem spożywczym,
 - likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia

- bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych,
- wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, z wyjątkiem wydobywania piasku i żwiru na powierzchni nie przekraczającej 2 ha przy wydobyciu rocznym nie przekraczającym 20000m³, a działalność będzie prowadzona bez użycia materiałów wybuchowych,
 - wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z bezpieczeństwem przeciwpowodziowym lub przeciwsuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych,
 - dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka,
 - likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodnoblotnych,
 - lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki wodnej, leśnej i rybackiej.

Obszar zajmuje zachodni i południowo-zachodni skraj gminy Suchożebry o powierzchni 1050 ha. Stanowi to ponad 10% powierzchni gminy. Tą formą ochrony objęty jest kompleks leśny, grunty orne i niewielki fragment doliny Liwca. Występują tu udokumentowane złoża kruszywa naturalnego i wyrobiska poeksploatacyjne, w części zrekultywowane.

Pomniki przyrody

Na terenie gminy Suchożebry objęto ochroną w formie pomników przyrody trzy lipy drobnolistne oraz jeden buk.

- 1) Grupa 2 lip drobnolistnych o obwodach pni 285 i 374 cm oraz wysokościach 21 i 24 m (nr ewidencyjny - 419);
- 2) Buk pospolity o obwodzie pnia 276 cm i wysokości 24m (nr ewidencyjny - 420);
- 3) Lipa drobnolistna o obwodzie pnia 314 cm i wysokości 21 m (nr ewidencyjny- 421).

Ustala się konieczność zachowania 15m strefy ochronnej wokół pomników przyrody wykluczającej wszelkie zainwestowanie. Zakazuje się:

- wycinania i uszkodzania drzew,
- umieszczania tablic, napisów, ogłoszeń reklamowych i innych znaków,
- zanieczyszczania terenu i rozpalania ognia w pobliżu drzew,
- budowy urządzeń technicznych i telekomunikacyjnych w pobliżu drzew.

Europejski System Ochrony NATURA 2000

Utworzenie w Polsce Europejskiej Sieci Obszarów Chronionych Natura 2000 jest jednym z średniookresowych celów polityki ekologicznej Państwa. Uchwalona w 2004r Ustawa o ochronie przyrody stała się nowym narzędziem ochrony różnorodności biologicznej na terenie Polski w ramach ogólnodostępnej sieci obszarów *Natura 2000*.

Celem utworzenia ekologicznej sieci *Natura 2000* jest ochrona różnorodności biologicznej na terenie wszystkich krajów Unii Europejskiej. W skład sieci wchodzi:

- Specjalne Obszary Ochrony (SOO) utworzone zgodnie z Dyrektywą Siedliskową,
- Obszary Specjalnej Ochrony (OSO), dla których podstawę stanowi Dyrektywa Ptasia.

Na obszarach niebędących parkami narodowymi i rezerwatami, dopuszczalne jest użytkowanie gospodarcze, chociaż z uwagi na typy siedlisk, będących podstawą wyznaczenia obszaru, obowiązują pewne ograniczenia. Generalnie obowiązuje zasada, że użytkowanie nie może spowodować zmniejszenia powierzchni siedliska oraz zaburzenia jego struktury i funkcji.

Na terenie gminy znajdują się fragmenty obszaru specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 – Dolina Liwca (kod obszaru PLB 140002) oraz specjalnego obszaru ochrony siedlisk Ostoja Nadliwiecka (kod obszaru PLH 140032). Charakterystyka obszarów i wykazy występujących gatunków zamieszczone zostały w części „Uwarunkowania” w rozdziale IV 11.4.

Na obszarach tych dopuszczalne jest użytkowanie gospodarcze, chociaż z uwagi na typy siedlisk, będących podstawą wyznaczenia obszaru, obowiązują pewne ograniczenia. Generalnie obowiązuje zasada, że użytkowanie nie może spowodować zmniejszenia powierzchni siedliska oraz zaburzenia jego struktury i funkcji.

Chronione i rzadkie gatunki roślin i zwierząt

Teren gminy Suchożebry znajduje się w obszarze węzłowym o znaczeniu krajowym 13K ECONET - PL.

Obszary węzłowe wyróżniają się z otoczenia bogactwem różnorodności biologicznej i krajobrazowej. Często tworzą ważne ostoje dla gatunków rodzimych i wędrownych, w tym wielu rzadkich i zagrożonych wyginięciem.

Na terenie gminy Suchożebry stwierdzono dużą liczbę chronionych i rzadkich gatunków roślin - 50 taksonów, w tym 13 gatunków roślin objętych ochroną ścisłą i 8 gatunków podlegających ochronie częściowej (Ćwikliński, 1994).

W stosunku do stanowisk prawnie chronionych gatunków flory i fauny obowiązują zakazy:

- zrywania, niszczenia i uszkodzania;
- niszczenia ich siedlisk i ostoi;
- dokonywania zmian stosunków wodnych;
- stosowania środków chemicznych;
- niszczenia gleby.

Zakazy nie dotyczą wykonywania czynności związanych z prowadzeniem racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej, jeżeli technologia prac uniemożliwia przestrzeganie zakazów oraz usuwania roślin niszczących materiały lub obiekty budowlane.

2.2. Obszary proponowane do objęcia ochroną prawną

Na terenie gminy Suchożebry występują cenne przyrodniczo i krajobrazowo obszary i obiekty zasługujące na objęcie różnymi formami ochrony przyrody.

Proponuje się ustanowienie następujących form ochrony przyrody:

- rezerwatu przyrody „Sosny”,
- Parku Krajobrazowego Doliny Liwca obejmującego południową i zachodnią część gminy,
- pomnika przyrody (aleja 12 starych wierzb kruchych) w miejscowości Krynica,
- 3 użytków ekologicznych (dwa w dolinie Sosenki i jeden w dolinie Liwca),
- 2 zespołów przyrodniczo-krajobrazowych obejmujących doliny Starej Rzeki i Sosenki.

Do czasu ustanowienia **Parku i rezerwatu** ochrona planistyczna powinna polegać na: szczególnej dbałości o estetykę krajobrazu, w tym:

- ochronie naturalnego krajobrazu doliny Liwca i koryta rzecznej (meandry, starorzecza),
- ochronie krajobrazu naturalnych ekosystemów,

- szczególnej dbałości o harmonię użytkowania gospodarczego z wartościami przyrodniczo – krajobrazowymi,
- wymogu zachowania przestrzennej zwartości i przestrzennych powiązań pomiędzy obszarami o wysokiej aktywności biologicznej,
- zakazie lokalizowania inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko i wymagających opracowania raportu oddziaływania na środowisko,
- tworzenie właściwych warunków dla turystyki kwalifikowanej.

Projektowany pomnik przyrody

Na status powierzchniowego pomnika przyrody zasługuje aleja 12 starych wierzb kruchych w miejscowości Krynica,

Do czasu utworzenia w/w pomnika przyrody, obowiązuje bezwzględna ochrona obiektów przed wycinaniem, zniszczeniem itp.

Projektowane użytki ekologiczne

Użytki ekologiczne to zazwyczaj niewielkie obszarowo pozostałości ekosystemów mające znaczenie dla zachowania unikatowych zasobów genowych i typów środowisk. Użytki ekologiczne odgrywają szczególną rolę w zachowaniu bioróżnorodności krajobrazu i w kształtowaniu lokalnego klimatu. Na terenie gminy Suchożebry wytypowano trzy obiekty kwalifikujące się do ochrony w formie użytku ekologicznego (dwa w dolinie Sosenki i jeden w dolinie Liwca).

Na obszarze projektowanych użytków ekologicznych zaleca się:

- utrzymanie istniejących stosunków wodnych, a w miarę możliwości podniesieniu poziomu wody w zbiornikach;
- zachowanie występujących zbiorowisk roślinnych
- Projektowane zakazy:
- zakaz zanieczyszczania wody i zaśmiecania otaczającego terenu;
- zakaz eksploatacji torfu.

Projektowane zespoły przyrodniczo-krajobrazowe

Zespoły przyrodniczo - krajobrazowe wyznacza się w celu ochrony cennych fragmentów krajobrazu naturalnego i kulturowego dla zachowania jego wartości estetycznych. W gminie Suchożebry proponuje się utworzenie 2 zespołów przyrodniczo-

krajobrazowych obejmujące fragmenty doliny Starej Rzeki i Sosenki. Proponowane granice zespołów wskazano w załączniku nr 3 „Kierunki”.

Zespół przyrodniczo-krajobrazowy może być wprowadzony przez wojewodę lub na mocy uchwały rady gminy.

2.3. Kierunki rozwoju leśnictwa

W gminie Suchożebry występują dwie główne formy własności gruntów leśnych; lasy prywatne i lasy należące do Skarbu Państwa, administrowane przez Nadleśnictwo Siedlce. Forma własności wpływa na dotychczasowe ich wykorzystywanie i zapewne będzie także oddziaływać na kierunek dalszego rozwoju gospodarki leśnej.

Zagospodarowanie lasów powinno być prowadzone pod kątem ciągłego ich utrzymywania w stanie zapewniającym wypełnienie złożonych funkcji, uwzględnionych w planach urządzania lasów, w szczególności:

- zachowania lasów i ich korzystnego wpływu na klimat, powietrze, wodę, glebę, warunki życia i zdrowia człowieka oraz na równowagę przyrodniczą;
- ochrony lasów, szczególnie cennych z punktu widzenia przyrodniczego krajobrazowego;
- produkcji drewna oraz surowców i produktów ubocznych użytkowania lasu.

Podstawowe zasady gospodarowania na terenach leśnych jakie powinny być stosowane zarówno na gruntach Lasów Państwowych jak i prywatnych, są zawarte w:

- zasadach hodowli lasu;
- instrukcji ochrony lasu;
- instrukcji ochrony przeciwpożarowej lasu.

Celem podniesienia wysokich walorów lasów należy:

- zwiększyć lesistość gminy;
- prowadzić ochronę ekosystemów leśnych, zwłaszcza w kierunku polepszenia odporności biologicznej lasów;
- ograniczyć powierzchnię zrębów zupełnych;
- pozostawiać pasy ochronne na obrzeżach dróg i linii kolejowych przebiegających przez lasy;
- złagodzić deficyt wodny w ekosystemach leśnych m.in. poprzez:
 - odtwarzanie lub budowę od podstaw śródleśnych zbiorników wodnych;

- zachowanie w dolinach rzecznych i naturalnych obniżaniach terenu olsów, lasów łągowych i innych naturalnych lub seminaturalnych formacji roślinnych, które zwiększają pojemność wodną środowiska;
- zachowanie śródleśnych bagien, mszarów, torfowisk i mszarów jako naturalnych rezerwarów wody zwiększających odporność ekosystemów leśnych, zwłaszcza w okresach suszy;
- chronić lasy przed ich zaśmiecaniem, wyrzucaniem odpadów i nieczystości;
- chronić przed wypasem bydła, grabieniem ściółki i nadmiernym plądrowaniem;
- wyeliminować przypadki wypalania traw, które są przyczyną większości pożarów w lasach;
- właściwie kształtować granice polno-leśne uwzględniając je w przestrzennym zagospodarowaniu gminy.

W zakresie kształtowania granicy polno-leśnej, należy podjąć następujące działania:

- realizować program zalesień dla gminy,
- poinformować właścicieli gruntów przewidywanych do zalesień o potrzebie zalesienia/dolesienia takich gruntów oraz o warunkach finansowych i organizacyjnych przeprowadzenia takich prac na terenie gminy.

Istotną funkcję w krajobrazie pełnią przydrożne i śródleśne zadrzewienia i zakrzaczenia, występujące w formie kęp, szpalerów, alei czy nawet pojedynczych drzew i krzewów. Do podstawowych funkcji tych elementów krajobrazu można zaliczyć:

- kształtowanie warunków klimatycznych głównie w mikroskali;
- ochrona gleb przed erozją wietrzną i wodną; - ochrona powietrza atmosferycznego (wychwytywanie i zatrzymywanie zanieczyszczeń, zwłaszcza komunikacyjnych);
- ochrona przed silnymi wiatrami powodującymi szkody gospodarcze;
- zwiększanie bioróżnorodności krajobrazu poprzez wprowadzanie nowych gatunków roślin i zwierząt;
- zwiększanie wykorzystywania gospodarczego gruntów zazwyczaj wykorzystywanych w niewielkim stopniu lub nie wykorzystywanych, poprzez zwiększanie w krajobrazie udziału drzew miododajnych, np. lipy, grochodrzewu i innych;
- urozmaicanie struktury krajobrazu i jego walorów estetycznych.

Zadrzewienia i zakrzewienia powinny być lokalizowane głównie na następujących obszarach:

- pobocza szlaków komunikacyjnych i niektórych dróg polnych,

- obszary zabudowy wiejskiej,
- nieużytki przemysłowe i rolnicze (pod warunkiem, że istniejące nieużytki rolnicze nie zasługują na ochronę ze względu na walory przyrodnicze),
- brzegi rzek i obszary źródliskowe ,
- strefy ochronne wokół obiektów uciążliwych dla otoczenia,
- strefy ujęć wody.

W zakresie zwiększenia różnorodności krajobrazu, jego odporności biologicznej, niezbędne jest wprowadzanie, głównie na gruntach nie użytkowanych rolniczo zadrzewień i zakrzewień śródpolnych i przydrożnych.

2.4 Warunki funkcjonowania systemu ekologicznego gminy

Wskazana jest ochrona przed zabudową korytarzy ekologicznych stanowiących przestrzenne powiązania przyrodnicze pomiędzy obszarami o wysokiej aktywności biologicznej. Korytarze ekologiczne umożliwiają migrację fauny i flory.

W związku z powyższym wskazuje się do ochrony planistycznej doliny rzeczne: Liwca, Starej Rzeki i Sosenki pełniące funkcje korytarzy ekologicznych w systemie powiązań przyrodniczych. Proponuje się następujące zasady zagospodarowania w obrębie dolin:

- zakaz usuwania zarośli i zadrzewień łągowych,
- zakaz tworzenia nasypów i ogrodzeń poprzecznie do osi dolin,
- zakaz melioracji odwadniających,
- budowę liniowych urządzeń technicznych przecinających doliny z zachowaniem drożności dolin (przepusty, słupy itp.),
- tworzenie pasmowych zadrzewień, zakrzaczeń i zadarnień wzdłuż obrzeży dolin,
- zakaz lokalizacji zabudowy kubaturowej, obiektów budowlanych oraz urządzeń infrastruktury poza przypadkami określonymi w studium,
- dopuszcza się realizację stawów i zbiorników wodnych, w sposób harmonizujący z krajobrazem z zachowaniem przepisów szczególnych.

Zachowania i ochrony przed degradacją walorów przyrodniczych węzłów ekologicznych, a w szczególności ochronę ostoji przyrodniczych (ostoje siedliskowe i ptasie). Ostoje obejmuje się rygiem ochrony naturalnych siedlisk i wyłącza się je spod użytkowania rekreacyjnego.

2.5. Ochrona walorów krajobrazowych

Za główne kierunki zagospodarowania przestrzennego mające na celu ochronę i kształtowanie krajobrazu należy uznać:

- zachowanie właściwych proporcji pomiędzy krajobrazem rolniczym i kulturowym, oszczędne gospodarowanie przestrzenią, głównie poprzez ograniczanie rozpraszania zabudowy, a w szczególności na terenach objętych lub proponowanych do objęcia ochroną prawną,
- stosowanie regionalnych standardów architektonicznych w nowej zabudowie „harmonizującej z krajobrazem terenów wiejskich”,
- wzmacnianie cech krajobrazu wiejskiego, zachowanie najcenniejszych enklaw rolnych o wyjątkowo cennej krajobrazowo mozaice pól, muraw napiaskowych, polan śródleśnych, ziołorośli, wielogatunkowych łąk i lokalnych zabagnień,
- ochrona obszarów atrakcyjnych krajobrazowo w strefie krawędziowej doliny Liwca przed zabudową,
- wyznaczanie terenów zabudowy turystyczno – letniskowej w granicach istniejących układów osadniczych,
- likwidację „dzikich” wysypisk śmieci oraz rekultywację drobnych wyrobisk poeksploatacyjnych.

2.6. Ochrona zasobów wodnych.

Za główne kierunki zagospodarowania przestrzennego i priorytety realizacyjne w zakresie ochrony ilościowej i jakościowej wód podziemnych GZWP 223 oraz wód powierzchniowych na terenie całej gminy uznaje się konieczność :

- zwiększenia retencji wodnej poprzez zwiększenie lesistości gminy (ew. udziału terenów zadrzewionych), ochronę obszarów źródliskowych,
- wykluczenia lokalizacji inwestycji znacząco oddziałujących na wody podziemne i powierzchniowe zarówno pod względem ilościowym jak i jakościowym, w rozumieniu przepisów ochrony środowiska,
- wykluczenia lokalizacji cmentarzy grzebalnych oraz grzebowisk zwierząt i składowisk odpadów w obszarach gdzie wody gruntowe zalegają płycej niż 2,5 pod powierzchnią terenu, z uwzględnieniem wahań poziomu wód gruntowych w wieloletciu,
- wykluczenia lokalizacji nowych składowisk odpadów innych niż obojętne,

- wykluczenia eksploatacji torfu w dolinach rzek,
- kształtowania biologicznej obudowy cieków, wzmagającej procesy samooczyszczania się wód rzecznych,
- kształtowanie zadrzewień ochronnych na granicy pól i dolin rzecznych, hamujących spływ nadmiaru nawozów i środków ochrony roślin do wód powierzchniowych,
- budowy sieci kanalizacyjnej i oczyszczalni ścieków w obszarach zurbanizowanych oraz uszczelnienie szamb na obszarach, które nie będą kanalizowane (zabudowa rozproszona, kolonijna) i nadzór nad ich eksploatacją,
- likwidacji studni kopanych w obszarach zwodociągowanych zgodnie z przepisami prawa geologicznego i górniczego, a w przypadku pozostawienia jako źródeł awaryjnego zabezpieczenia w wodę należy je zabezpieczyć w sposób uniemożliwiający skażenie warstwy wodonośnej,
- ustanowienia stref ochrony pośredniej istniejących i projektowanych ujęć wód podziemnych kredowych dla potrzeb wodociągów wiejskich oraz przetwórstwa rolno-spożywczego,
- egzekwowania właściwej kultury rolnej w zakresie stosowania nawozów, środków chemicznej ochrony roślin oraz rolniczego użytkowania ścieków (kodeks dobrej praktyki rolniczej),
- egzekwowanie od właścicieli budynków mieszkalnych posiadających wewnętrzne systemy kanalizacyjne obowiązku posiadania szczelnego zbiornika na ścieki bytowe i okresowego jego opróżniania z wywozem do oczyszczalni, natomiast po realizacji kanalizacji sanitarnej obowiązku podłączenia budynku do kolektora,
- egzekwowania od właścicieli tzw. obór płytkich obowiązku posiadania zbiornika na gnojnicę oraz płyty na obornik o pojemności co najmniej na 6 miesięcy.

2.7. Ochrona powietrza atmosferycznego

Główne źródła lokalnych zanieczyszczeń powietrza występujące w gminie Suchożebry to transport samochodowy i paleniska domowe. Do głównych kierunków działań zmierzających do ochrony ludności i środowiska przed szkodliwymi substancjami emitowanymi do atmosfery należy zaliczyć:

- lokalizowanie zabudowy mieszkalnej w pewnej odległości od tras komunikacyjnych o dużym nasileniu ruchu,

- ograniczanie emisji szkodliwych gazów i pyłów przez istniejące zakłady usługowe i rzemieślnicze,
- ściśle przestrzeganie przepisów o ochronie atmosfery w przypadku nowych inwestycji;
- stwarzanie możliwości zamiany paliwa używanego w paleniskach domowych (głównie węgla kamiennego) na inne, nie emitujące szkodliwych gazów i pyłów do atmosfery (gaz ziemny, oleje opałowe, instalacje geotermiczne, prąd elektryczny, drewno opałowe, słoma i inne),
- budowa ciepłowni (w większych miejscowościach) dla całych osiedli z wykorzystaniem odpowiednich technologii zabezpieczających przed emisją szkodliwych gazów.

2.8. Ochrona gruntów leśnych

Grunty leśne, niezależnie od formy własności, podlegają ochronie na mocy ustawy o ochronie i kształtowaniu środowiska z dn. 31.01.1980 r. oraz ustawy o lasach z dn. 28.09.1991 r. (z późn. zm.). Ochrona gruntów leśnych realizowana jest poprzez przestrzeganie zakazów określonych w w/w ustawach, a w szczególności na zakazie:

- przeznaczania gruntów leśnych na cele nieleśne z wyjątkiem przypadków określonych w ustawie,
- zakazu zabudowy z wyjątkiem przypadków określonych w ustawie,
- niszczenia lasów,
- działań osłabiających biologiczną odporność drzewostanów.

Do innych działań prowadzących do ochrony i wzmocnienia ekosystemów leśnych ustawodawcy zaliczają:

- utrzymywanie trwałości lasów oraz ich wielostronnych funkcji (środowiskotwórczej, ochronnej, turystycznej, gospodarczej),
- powiększanie zasobów leśnych i powierzchni lasów,
- wyrównywanie granicy polno-leśnej poprzez zalesianie gruntów porolnych i innych kwalifikujących się do zalesiania.

W zakresie ochrony gruntów leśnych i racjonalnego gospodarowania zasobami przyrodniczymi, postuluje się uaktualnianie programu zalesiania i dolesiania nieużytków i gruntów rolniczych spełniających wymogi oraz systematycznego wdrażania tego programu.

2.9. Ochrona gruntów rolnych

Wymogi ochrony gruntów rolnych szczególnie przydatnych do produkcji rolniczej, określone są w ustawie o ochronie gruntów rolnych i leśnych z dn. 3.02.1995 r (Dz.U. nr 16, poz. 78 z późn. zm.). Szczególnej ochronie podlegają gleby organiczne oraz gleby mineralne zaliczane do klas bonitacyjnych I-III. Ochrona polega głównie na ograniczaniu przeznaczenia ich na cele nierolnicze.

Obszary zagrożone marginalizacją gruntów, należy zagospodarować poprzez priorytetowe zalesienia.

W obrębie stref krawędziowych dolin zagrożonych erozją gleb (umiarkowaną) wskazane są zabiegi fitomelioracyjne jak: zakrzewienia, zadarnienia lub zadrzewienia zboczy.

2.10. Eksploatacja surowców mineralnych.

Eksploatacja surowców mineralnych na terenie gminy powinna być zgodna z koncesją oraz wymogami środowiska. Po zakończeniu eksploatacji złoża, wyrobisko poeksploatacyjne należy zrehabilitować.

Obowiązuje ochrona udokumentowanych złóż mineralnych przed zagospodarowaniem mogącym utrudnić lub uniemożliwić ewentualne podjęcie w przyszłości ich eksploatację.

Wyrobiska poeksploatacyjne występujące w gminie Suchożebry powinny być rekultywowane. Na terenach leśnych niecka poeksploatacyjna powinna być wyrównana, zbyt strome stoki należy częściowo zniwelować (o ile pozwalają na to warunki terenowe), a całość zalesiona. Na terenach nieleśnych, wyrobiska mogą być wykorzystywane rolniczo, jeżeli są takie możliwości, zalesiane lub pozostawione do naturalnej sukcesji roślinności. Odkryte stoki wyrobisk, szczególnie o południowej wystawie, stwarzają specyficzny mikroklimat, a środowisko to jest wykorzystywane przez wiele ciepłolubnych gatunków zwierząt, szczególnie owadów (niektóre gatunki motyli, pszczoł, chrząszczy i inne) a także jaszczurki i ptaki. Szczególnie powinny być zachowane wyrobiska w których występują trwałe zbiorniki wodne z powodu wybrania gruntu poniżej lokalnego poziomu lustra wody gruntowej. Zbiorniki takie stają się refugiami flory i fauny wodnej i wzbogacają krajobraz. Z czasem w niektórych z nich powstają bardzo bogate zespoły zwierzęce i zbiorowiska roślinne. Podczas ewentualnych prac rekultywacyjnych zbiorniki takie, nawet niewielkie powierzchniowo, nie powinny być zasypywane.

IV. Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków

1. Obiekty i obszary wpisane do rejestru zabytków

Obiekty wraz z otoczeniem wpisane do rejestru zabytków na terenie gminy Suchożebry:

- 1) Kościół par. pw. św. Mikołaja w Krześlinku, mur., 1730 – 1740 r., nr rej. zab. 173/709 z dn. 03.05.1962 r.
- 2) Kościół w zespole kościoła par. pw. św. Marii Magdaleny w Suchożebrach, mur., 1772 – 1782 r., odbud. 1946, nr rej. zab. 76/408 z dn. 19.03. 1962 r.
- 3) Kaplica w zespole kościoła par. pw. św. Marii Magdaleny w Suchożebrach, mur., 4 ćw. XVIII w., odbud. 1946, nr rej. zab. 76/408 z dn. 19.03. 1962 r.
- 4) Dzwonnica w zespole kościoła par. pw. św. Marii Magdaleny w Suchożebrach, mur., 4 ćw. XVIII w., odbud. 1946, nr rej. zab. 76/408 z dn. 19.03. 1962 r.
- 5) Cmentarz wojenny – jeniecki w Sośnie-Kozólkach, 1941 r., nr rej. zab. 750 z dn. 17.07.2007 r.
- 6) Cmentarz wojenny – jeniecki w Suchożebrach 1941 r., nr rej. zab. 752 z dn. 17.07.2007 r.
- 7) Dwór w zespole dworskim w Krynicy, mur., 2 poł. XIX w., nr rej. zab. 349 z dn. 31.12.1983 r.
- 8) Budynek gospodarczy z zespołu dworskiego w Krynicy, mur., k. XIX w., nr rej. zab. 447 z dn. 14.03.1996 r.
- 9) Piwnica z zespołu dworskiego w Krynicy, mur., k. XIX w., nr rej. zab. 447 z dn. 14.03.1996 r.
- 10) Park w zespole dworskim w Krynicy, 2 poł. XIX w., nr rej. zab. 349 z dn. 31.12.1983 r.
- 11) Dwór w zespole dworskim w Woli Suchożebrskiej, mur., ok. 1835 r., restaur. 1981 r., nr rej. zab. 127/595 z dn. 02.04.1962 r.
- 12) Park w zespole dworskim w Woli Suchożebrskiej, pocz. XIX w., nr rej. zab. 127/595 z dn. 02.04.1962 r.

Wszelkie prace inwestycyjne podejmowane przy wymienionych obiektach można podejmować po uzyskaniu zgody wojewódzkiego konserwatora zabytków, w oparciu o przepisy ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r. (Dz. U. nr 162 poz. 1568 z późn. zmian.), przepisy wykonawcze do ww. ustawy oraz akty

powiązane z zakresu ochrony środowiska, planowania i zagospodarowania przestrzennego, gospodarki nieruchomościami oraz prawa budowlanego.

2. Pozostałe obiekty zabytkowe z terenu gminy znajdujące się w gminnej ewidencji zabytków i wnioskowane do włączenia do gminnej ewidencji zabytków

Na obszarze gminy Suchożebry znajdują się 83 obiekty i założenia przestrzenne posiadające wartości zabytkowe, w tym:

- 2 cmentarze parafialne,
- 1 dworzec kolejowy,
- 2 obiekty wchodzące w skład zespołu dworskiego,
- 53 budynki mieszkalne tradycyjnego budownictwa regionalnego,
- 1 młyn spalinowy murowany,
- 2 spichlerze,
- 18 kapliczek, krzyży i figur przydrożnych,
- 4 pomniki i głazy pamiątkowe.

Szczegółowy wykaz obiektów podlegających ochronie zamieszczony jest do części „Uwarunkowania” – rozdział VI.

Wszelkie działania inwestycyjne przy wymienionych obiektach oraz w ich otoczeniu (w granicach działek ewidencji geodezyjnej) wymagają opinii wojewódzkiego konserwatora zabytków.

3. Obiekty i obszary proponowane do objęcia ścisłą ochroną konserwatorską

Postuluje się wpisanie do rejestru zabytków następujących obiektów:

- 1) Młyn spalinowy przy ul. A. Ogińskiej 45 w Suchożebrach, mur., pocz. XX w.

4. Strefowanie krajobrazu kulturowego oraz warunki gospodarowania w poszczególnych strefach

Na obszarze gminy Suchożebry, proponuje się wyznaczyć następujące strefy ochrony konserwatorskiej:

STREFA „A” - pełnej ochrony historycznej struktury przestrzennej, obejmuje:

- kościół parafialny wraz z otoczeniem w Krześlinku,
- kościół parafialny wraz z otoczeniem w Suchożebkach,
- cmentarz wojenny-jeniecki w Sośnie – Kozółkach,
- cmentarz wojenny-jeniecki w Suchożebkach,
- zespół dworsko-parkowy w Krynicy,
- zespół dworsko-parkowy w Woli Suchożebrskiej.

Wszelkie działania inwestycyjne w strefie „A” można prowadzić po uzyskaniu pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków.

STREFA „B” - ochrony zachowanych elementów zabytkowych, obejmuje:

- cmentarz parafialny w Krześlinku,
- cmentarz parafialny w Przygodach,
- kapliczkę z figurą św. Jana Nepomucena w Kownaciskach.

W granicach cmentarzy parafialnych w Krześlinku i Przygodach:

- wymaga się zachowania zasadniczych elementów historycznego rozplanowania, tj. utrzymania istniejącego podziału kwater, układu alejek, osi kompozycyjnych;
- dopuszcza się wydzielenie nowych kwater w nawiązaniu do istniejącego układu przestrzennego;
- wszelkie działania przy nagrobkach powstałych przed 1945 r. wymagają opinii wojewódzkiego konserwatora zabytków.

W odniesieniu do kapliczki z figurą św. Jana Nepomucena w Kownaciskach:

- wszelkie prace modernizacyjne i konserwatorskie w odniesieniu do kapliczki i figury wymagają opinii wojewódzkiego konserwatora zabytków;
- zmiana przeznaczenia terenu w granicach strefy ochronnej wymaga opinii wojewódzkiego konserwatora zabytków;

STREFA „E” - ochrony ekspozycji zespołu zabytkowego, obejmuje:

- widok na kościół parafialny w Suchożebrach z drogi Siedlce – Sokołów Podlaski w kierunku wschodnim,
- widok na zespół dworsko-parkowy w Woli Suchożebrskiej z drogi Siedlce – Sokołów Podlaski w kierunku północno-wschodnim.

Strefa ta podlega następującym rygorom:

- wprowadza się zakaz zwartych nasadzeń wysoką roślinnością,
- ustala się utrzymanie regionalno-historycznej skali i struktury jednostek osadniczych,
- ustala się kształtowanie form zabudowy nawiązujących do tradycyjnego budownictwa,
- maksymalna wysokość budynków mieszkalnych i usługowych 9 m – dwie kondygnacje naziemne, w tym druga jako poddasze użytkowe,
- dachy dwuspadowe o nachyleniu połaci w granicach 30° – 45°; nie dopuszcza się dachów płaskich,
- ustala się stosowanie tradycyjnych materiałów budowlanych w konstrukcji ścian i pokryć dachowych,
- ustala się tradycyjny układ i wielkość otworów okiennych i drzwiowych,
- ustala się stosowanie kolorystyki elewacji zgodnej z lokalną tradycją,
- wszelkie działania inwestycyjne w tej strefie wymagają opinii wojewódzkiego konserwatora zabytków.

STREFA „R” – ochrony historycznych układów ruralistycznych obejmuje:

- wsie historyczne wg wykazu zamieszczonego do części „Uwarunkowania”.

Strefa ta powinna podlegać postulowanym rygorom:

- nakaz zachowania układu dróg publicznych,
- ustala się utrzymanie regionalno-historycznej skali i struktury jednostek osadniczych,
- ustala się kształtowanie form zabudowy nawiązujących do tradycyjnego budownictwa,
- maksymalna wysokość budynków mieszkalnych i usługowych 9 m – dwie kondygnacje naziemne, w tym druga jako poddasze użytkowe,
- maksymalna wysokość budynków użyteczności publicznej 11 m, trzy kondygnacje naziemne w tym trzecia jako poddasze użytkowe,
- dachy dwu- lub wielospadowe o nachyleniu połaci w granicach 30° – 45°; nie dopuszcza się dachów płaskich,

- ustala się stosowanie tradycyjnych materiałów budowlanych w konstrukcji ścian i pokryć dachowych,
- ustala się tradycyjny układ i wielkość otworów okiennych i drzwiowych,
- ustala się stosowanie kolorystyki elewacji zgodnej z lokalną tradycją,
- dopuszcza się skupianie zabudowy na zasadzie dogęszczania istniejącej struktury jednostek osadniczych, przy kontynuowaniu historycznego układu i charakteru zabudowy istniejącej,
- nakazuje się utrzymanie obiektów małej architektury współtworzących walory krajobrazu kulturowego,
- gminne inwestycje liniowe i drogowe w granicach stref ochronnych można prowadzić pod warunkiem przeprowadzenia równoległych badań archeologicznych polegających na sporządzeniu dokumentacji konserwatorskiej obiektów i nawarstwień kulturowych w granicach strefy ochrony. Wojewódzki konserwator zabytków w uzasadnionych przypadkach może odstąpić od warunku prowadzenia badań.

STREFA „W” – ścisłej ochrony stanowisk archeologicznych, obejmuje obiekty wpisane do rejestru zabytków:

- grodzisko wczesnośredniowieczne w Podnieśniu.

W strefie „W” zakazana jest wszelka działalność inwestycyjna niezwiązana z utrzymaniem obiektu chronionego strefą bądź jego rewaloryzacją.

STREFA „OW” – ochrony stanowisk archeologicznych, obejmuje:

- wszystkie stanowiska archeologiczne na terenie gminy znajdujące się w gminnej oraz wojewódzkiej ewidencji zabytków, oprócz obiektów wpisanych do rejestru zabytków.

W strefie tej proponuje się wprowadzić następujące rygory:

- 1) Działalność inwestycyjna związana z prowadzeniem prac ziemnych schodzących poniżej 0,30 m od współczesnej powierzchni użytkowej jest dopuszczalna pod warunkiem przeprowadzenia badań archeologicznych polegających na sporządzeniu dokumentacji konserwatorskiej obiektów i nawarstwień kulturowych w granicach stanowiska i jego strefy ochrony. Wojewódzki konserwator zabytków w uzasadnionych przypadkach może odstąpić od warunku prowadzenia badań. Warunkiem tym, oprócz inwestycji liniowych i kubaturowych objęte są także:

- poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin,

- prace modernizacyjne i przebudowa dróg publicznych,
 - niwelacje terenu,
 - budowa urządzeń wodnych i regulacji wód,
 - usuwanie karpin.
- 2) Zakres i warunki przeprowadzenia prac archeologicznych i dokumentacyjnych oraz finansowania prac określa wojewódzki konserwator zabytków zgodnie z przepisami szczególnymi.

V. Kierunki zmian demograficznych

1. Kierunki zmian w stanie ludności

W latach 2010-2020 w gminie Suchożebry stan ludności obniży się. Wyniesie on 4720 osób w roku 2015 i 4690 osób w roku 2020. Na podstawie dotychczasowych trendów zaludnieniowych oraz ruchu budowlanego przewiduje się, iż niewielki wzrost ludności dokona się w Suchożebrach, Woli Suchożeberskiej, Podnieśnie, Borkach Siedleckich. W pozostałych miejscowościach stan ludności będzie się zmniejszał. W takich miejscowościach jak Sosna – Kicki, Sosna – Korabie, Sosna – Trojanki nie przekroczy on 50 osób. Główny wpływ na wyludnianie gminy będzie wywierał ujemny przyrost naturalny, który w latach 2010-2020 ukształtuje się na poziomie około 1,5%. W wyniku tego nasili się proces starzenia się ludności. Wyrazi on się w spadku w ogólnej liczbie ludności udziału osób należących do grupy przedprodukcyjnej oraz wzroście udziału osób należących do grupy osób w wieku poprodukcyjnym. I tak w ogólnej liczbie ludności grupa osób w wieku przedprodukcyjnym będzie stanowiła 19,5% w roku 2015 i 19% w roku 2020, zaś grupa osób w wieku poprodukcyjnym 19% w roku 2015 i 20% w roku 2020. Do roku 2020 zmniejszy się o około 50 osób liczba dzieci uczęszczających do szkół podstawowych i gimnazjum. Nie zachodzi w związku z tym potrzeba budowy nowych obiektów szkolnych, gdyż już w chwili obecnej jest wystarczająca.

Nadal będą utrzymywały się dysproporcje wg płci w poszczególnych grupach wiekowych. Przewiduje się, iż będzie rosła nadwyżka kobiet w stosunku do mężczyzn w grupach wiekowych 20-25 lat, co związane jest z migracją wykształconych kobiet na zewnątrz gminy.

Będzie wzrastał poziom wykształcenia ludności. W ogólnej liczbie osób w wieku 13 lat i więcej powiększy się grupa osób, głównie kobiet z wykształceniem wyższym i średnim.

2. Źródła utrzymania ludności

Nie zmieniają się źródła utrzymania ludności. W związku ze starzeniem się ludności, podobnie jak obecnie podstawową rolę jako źródło utrzymania będą odgrywały renty i emerytury. Drugim źródłem utrzymania ludności pozostanie praca najemna poza miejscem swego zamieszkania. Z tego względu nadal dużą rolę będą odgrywały dojazdy do pracy.

Coraz mniejszą rolę będzie pełniło rolnictwo. Część gruntów, która wypadnie z produkcji zostanie zalesiona.

3. Aktywni zawodowo

Wskaźnik aktywności zawodowej nie przekroczy 40%. Oznacza to, iż czynni zawodowo będą liczyli ok. 1990 osób w roku 2015 i ok. 1880 w roku 2020. Nie przewiduje się znacznego wzrostu liczby podmiotów gospodarczych. Z tego względu nie zakłada się, aby doszło do wzrostu zatrudnienia na terenie gminy. Podobnie jak obecnie, będzie się ono utrzymywało na poziomie ok. 650 osób.

VI. Kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej

1. Zaopatrzenie w wodę

Przyjęte kierunki rozwoju infrastruktury technicznej w zakresie zaopatrzenia w wodę mają na celu dostarczenie mieszkańcom Gminy wody o jakości odpowiadającej wymogom prawnym określonym dla wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, w ilości odpowiadającej całkowitemu zapotrzebowaniu wody na cele bytowo-gospodarcze i przeciwpożarowe.

Zakłada się objęcie terenów zabudowy na obszarze całej gminy zbiorczym systemem wodociągowym zasilanym z wodociągu grupowego „Krynica”, opartym na ujęciu wody w Krynicy, z rezerwowym źródłem wody z ujęcia w Purzecu.

Sieć wodociągowa, powinna być realizowana w systemie pierścieniowo-rozgałęzionym, co gwarantuje właściwe parametry techniczne dostaw wody.

Dopuszcza się pozostawienie poza zasięgiem wodociągu grupowego pojedynczych gospodarstw lub zabudowy letniskowej, znacznie oddalonej od sieci rozdzielczych.

Dla terenów zabudowy przemysłowej i produkcyjno-usługowej zakłada się zaopatrzenie w wodę z wodociągu gminnego w miarę możliwości technicznych wynikających z wydajności ujęcia oraz istniejącej sieci wodociągowej. Dopuszcza się budowę lokalnych systemów zaopatrzenia w wodę na tych terenach.

2. Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków

Przyjęte kierunki rozwoju gospodarki ściekowej mają na celu:

- zorganizowanie zbiorczych systemów odprowadzania ścieków sanitarnych w celu zrównoważenia zaawansowanego systemu wodociągowania terenu Gminy wyposażeniem go w urządzenia do odprowadzania i oczyszczania ścieków.
- oczyszczanie wszystkich powstających na terenie Gminy ścieków do parametrów wymaganych w przepisach prawnych dotyczących warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi.

System kanalizacji sanitarnej terenu Gminy będzie realizowany według wariantu „C” „Programu Sanitacji Gminy”, przewidującego budowę:

- grupowej oczyszczalni ścieków w miejscowości Przygody oraz sieci kanalizacyjnej na terenie wsi: Przygody, Suchożebry, Wola Suchożebrska, Podniebno,
- grupowej oczyszczalni ścieków w miejscowości Krześlin oraz systemu kanalizacji zbiorczej dla wsi: Krześlin, Krześlinek, Kownaciska,
- budowę lokalnych oczyszczalni ścieków w miejscowościach: Borki Siedleckie, Brzozów, Nakory, Krynica,
- budowę przydomowych oczyszczalni ścieków we wsiach: Kopcie, Sosna-Kicki, Sosna-Korabie, Sosna-Kozółki, Sosna-Trojanki, Stany Duże, Stany Małe,
- dowożenie ścieków z pozostałych miejscowości do wyznaczonych oczyszczalni grupowych.

Nie przewiduje się konieczności wyznaczania obszarów ograniczonego użytkowania wokół projektowanych oczyszczalni ścieków. Nakazuje się ograniczenie zasięgu oddziaływania na otoczenie do granic terenu wyznaczonego pod ich lokalizację.

Uchwała Rady Gminy w sprawie przyjęcia programu, dopuszcza również modyfikacje przyjętego generalnie wariantu sanitacji Gminy.

W 2008 roku Decyzją Wojewody Mazowieckiego została utworzona aglomeracja „Suchożebry”, obejmująca teren wsi: Suchożebry, Wola Suchożebrska, Przygody i Podniebno. Jest to aglomeracja powyżej 2000 RLM, ujęta w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych.

Oczyszczalnia ścieków dla tej aglomeracji zostanie wybudowana w miejscowości Przygody, na działce nr 8/1, na podstawie projektu opracowanego w 2006 roku.

Projekt przewiduje budowę mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków o przepustowości średniej $Q_{dśr} = 250 \text{ m}^3/\text{d}$ i maksymalnej $Q_{dmax} = 300 \text{ m}^3/\text{d}$, 2000 RLM.

Oczyszczalnia będzie się składała z następujących elementów:

- części mechanicznej wyposażonej w sito- piaskownik do usuwania skrutek i piasku,
- zbiornika retencyjnego do uśredniania i gromadzenia ścieków,
- części biologicznej: dwóch reaktorów sekwencyjnych (SBR) z osadem czynnym, napowietrzanych ze stacji dmuchaw,
- części osadowej złożonej z zagęszczacza grawitacyjnego, stacji odwadniania osadu z prasą oraz instalacji higienizacji osadu odwodnionego wapnem.

Ścieki dowożone przyjmowane będą do stacji zlewnej zlokalizowanej na terenie oczyszczalni.

Szacunkowy bilans ilości ścieków powstających na terenie Gminy, z uwzględnieniem kierunków rozwoju poszczególnych jej obszarów, przedstawia poniższa tabela.

l.p.	Nazwa miejscowości	Prognozowana liczba mieszkańców	Ilość ścieków $Q_{d\ \acute{s}r}$ (m ³ /d)
1.	Suchożebry	717	78,9
2.	Wola Suchożebrska	1027	113
3.	Przygody	408	44,9
4.	Podnieśno	252	27,7
1-4	Razem aglomeracja „Suchożebry”	2404	265
5.	Krześlin	275	30,3
6.	Krześlinek	199	21,9
7.	Kownaciska	290	31,9
5-7	Razem oczyszczalnia „Krześlin”	764	84
8.	Borki Siedleckie	315	34,7
9.	Brzozów	328	36,1
10.	Krynica	292	32,1
11.	Nakory	258	28,4
8-11	Razem oczyszczalnie lokalne	1193	131
12.	Kopcie	103	10,3
13.	Sosna-Kicki	54	5,4
14.	Sosna-Korabie	31	3,1
15.	Sosna-Kozółki	111	11,1
16.	Sosna-Trojanki	59	5,9
17.	Stany Duże	114	11,4
18.	Stany Małe	90	9,0
12-18	Systemy indywidualne	562	56

Zakłada się następujące kierunki i priorytety rozwoju gospodarki ściekowej na terenie Gminy Suchożebry:

I. Budowa oczyszczalni ścieków i systemu kanalizacyjnego grawitacyjno-ciśnieniowego dla aglomeracji obejmującej miejscowości: Suchożebry, Wola Suchożebrska, Przygody, Podnieśno.

W pierwszym etapie tego przedsięwzięcia będzie zrealizowana budowa oczyszczalni ścieków w Przygodach wraz z podłączeniem do niej wsi Przygody oraz części obszaru Woli Suchożebrskiej. W drugim etapie zostanie wykonana kanalizacja na terenie pozostałej części tej miejscowości oraz na terenie Suchożebr i Podnieśna.

II. Objęcie systemem kanalizacji zbiorczej miejscowości: Krześlin, Krześlinek, Kownaciska.

Dla tych miejscowości planuje się budowę oczyszczalni grupowej w Krześlinie o przepustowości 100-150 m³/d, z podłączeniem do niej wymieniowych wsi systemem kanalizacyjnym grawitacyjno-pompowym. Rejon lokalizacji oczyszczalni grupowej został orientacyjnie zaznaczony na załączniku graficznym nr 3 „Kierunki” jako teren poza zabudową zwartą pomiędzy drogą a doliną rzeki, na południowo-zachodnim krańcu wsi Krześlin, zgodnie z lokalizacją przyjętą w Programie Sanitacji Gminy.

Ze względu na planowany rozmiar i kierunek rozwoju urbanistycznego miejscowości Borki Siedleckie, zakłada się podłączenie również tej miejscowości do grupowego systemu oczyszczania ścieków. Alternatywą może być lokalny system zbiorczy oczyszczania ścieków dla tej miejscowości, zgodnie z wariantem „C” Programu Sanitacji Gminy, z oczyszczalnią ścieków zlokalizowaną na południe od drogi, w odległości ok. 500 m od linii kolejowej. Preferowanym wariantem jest jednak objęcie tej miejscowości grupowym systemem oczyszczania ścieków.

III. Rozwiązanie gospodarki ściekowej na terenie miejscowości Brzozów, Nakory, Krynica może być zrealizowane w dwóch wariantach:

- 1) jako lokalne systemy kanalizacji zbiorczej z lokalnymi oczyszczalniami ścieków:
 - a) w Brzozowie, o przepustowości ok. 40-50 m³/d, zlokalizowaną w rejonie pomiędzy zabudową zwartą wsi a rzeką,
 - b) w Nakorach, o przepustowości ok. 30-40 m³/d, zlokalizowaną na północnym skraju wsi,
 - c) w Krynicy, o przepustowości ok. 30-40 m³/d, zlokalizowaną w południowo-wschodniej części wsi.Planowane rejony lokalizacji oczyszczalni ścieków przyjęto zgodnie z wariantem „C” Programu Sanitacji gminy.
- 2) w systemie rozproszonym z zastosowaniem indywidualnych przydomowych oczyszczalni ścieków.

IV. Rozwiązanie gospodarki ściekowej dla miejscowości: Kopcie, Sosna-Kicki, Sosna-Korabie, Sosna-Kozółki, Sosna-Trojanki, Stany Duże, Stany Małe, w oparciu o przydomowe oczyszczalnie ścieków.

W każdym wariantcie gospodarki ściekowej, także na terenach wsi przeznaczonych do skanalizowania, dopuszcza się pozostawienie gospodarstw, szczególnie położonych na terenach zabudowy rozproszonej, poza zasięgiem zbiorczej kanalizacji sanitarnej.

Dla terenów tych dopuszcza się alternatywnie:

- gromadzenie ścieków w szczelnych zbiornikach bezodpływowych i dostarczanie ich transportem asenizacyjnym do oczyszczalni ścieków,
- budowę lokalnych systemów oczyszczania ścieków (oczyszczalni przydomowych) z zachowaniem określonych w przepisach prawnych warunków ich lokalizacji oraz wymaganej efektywności w zakresie jakości oczyszczonych ścieków.

Wymienione powyżej lokalne rozwiązania gospodarki ściekowej powinny być także stosowane przejściowo na terenach zabudowy zwartej, do czasu objęcia tych terenów zbiorczymi systemami kanalizacyjnymi.

Zabrania się wykorzystywania studni kopanych do celów budowy zbiorników na ścieki, a także odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do wód lub do gruntu.

Tereny zabudowy produkcyjno-usługowej planuje się objąć zbiorowym systemem odprowadzania i oczyszczania ścieków, o ile taki system jest planowany na danym terenie. W bilansach oczyszczalni ścieków oraz obliczeniach kolektorów należy uwzględnić ścieki ze zlokalizowanych na nich zakładów lub przewidzieć rezerwy przepustowości. Jeśli zbiorczy system oczyszczania ścieków nie istnieje, dla terenów tych obowiązują rozwiązania indywidualne (oczyszczalnie lokalne lub szczelne zbiorniki bezodpływowe).

Tereny przemysłowe mogą być objęte gminnym systemem kanalizacji sanitarnej w miarę możliwości technicznych, technologicznych i formalnych, wynikających z:

- ilości i jakości produkowanych ścieków przemysłowych,
- możliwości uwzględnienia ścieków przemysłowych w bilansach gminnych oczyszczalni ścieków,
- stopnia skoordynowania lokalizacji nowych obiektów z realizacją gminnych systemów kanalizacyjnych,
- przepisów prawnych dotyczących odprowadzania i oczyszczania ścieków przemysłowych.

Dla terenów przemysłowych i produkcyjno-usługowych dopuszcza się lokalizację indywidualnych systemów odprowadzania i oczyszczania ścieków spełniających wymogi przepisów prawnych, na terenach własnych przedsiębiorców, o zasięgu oddziaływania nie wykraczającym poza granice tych terenów.

Odprowadzanie wód opadowych z terenów utwardzonych przewiduje się do wód powierzchniowych lub do gruntu, z zachowaniem warunków określonych w przepisach prawnych.

Na terenach przemysłowych oraz produkcyjno-usługowych lokalizacja nowych zakładów wymaga rozwiązania gospodarki ściekowej oraz wodami opadowymi powstającymi na terenie tych zakładów. Wody opadowe odprowadzane z terenów zanieczyszczonych powinny być podczyszczane zgodnie z przepisami prawa wodnego.

Dopuszcza się bezpośrednie odprowadzanie do gruntu wód opadowych z terenów zabudowy mieszkaniowej.

Wody opadowe nie mogą być wprowadzane do kanalizacji sanitarnej ani też doprowadzane do oczyszczalni ścieków.

3. Gospodarka odpadami

Kierunki rozwoju gospodarki odpadami mają na celu:

- zorganizowanie systemu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych na terenie gminy z uwzględnieniem minimalizacji ilości powstających odpadów,
- zapewnienie odzysku (jako preferowanego) lub unieszkodliwiania wszystkich zebranych odpadów komunalnych.

Kierunki te muszą być zgodne z krajowymi i regionalnymi planami gospodarki odpadami.

Krajowy Program Gospodarki Odpadami zakłada prowadzenie gospodarki odpadami komunalnymi w systemie przestrzennych powiązań regionalnych np. w oparciu o związki międzygminne, liczące minimum 150 tys. mieszkańców. Taka minimalna ilość mieszkańców umożliwia zbudowanie wielofunkcyjnego systemu z instalacjami do mechaniczno-biologicznego lub termicznego przekształcania odpadów komunalnych i odzysku odpadów zbieranych selektywnie – kompostownie, sortownie, demontaż odpadów wielkogabarytowych, przetwarzanie zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

Wojewódzki Program Gospodarki Odpadami dla województwa mazowieckiego opracowany na lata 2007-11 z uwzględnieniem lat 2012-15 przewiduje:

- zamknięcie do końca 2009 r. wszystkich składowisk niespełniających standardów UE,
- zmniejszenie ilości funkcjonujących składowisk odpadów komunalnych na terenie województwa do 15 składowisk regionalnych, stanowiących część integralną systemu gospodarki odpadami.

Gospodarka odpadami z terenu gminy docelowo będzie prowadzona w ramach regionalnego scentralizowanego systemu unieszkodliwiania odpadów. System ten zostanie utworzony na bazie Regionalnego Zakładu Zagospodarowania Odpadów.

Na terenie Regionu Siedleckiego wyznaczonego w WPGO obejmującego powiaty: siedlecki, sokołowski, węgrowski, łosicki, garwoliński przewidziano funkcjonowanie dwóch RZZO:

- Składowisko odpadów komunalnych Wola Suchożebrska, Zakład Utylizacji Odpadów Sp. z o.o. w Siedlcach;
- Międzygminne składowisko odpadów komunalnych w Łosicach, ul. Ekologiczna 1, Związek Komunalny „Nieskażone Środowisko” z s. w Łosicach.

Zakłada się, że gospodarka odpadami komunalnymi na terenie gminy Suchożebry będzie prowadzona w poparciu o RZZO w Woli Suchożebrskiej.

Do ustawowych zadań samorządów terytorialnych w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi należy:

- 1) Objęcie wszystkich mieszkańców gminy zorganizowanym systemem odbierania wszystkich rodzajów odpadów komunalnych.
- 2) Zapewnienie warunków funkcjonowania systemu selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych, aby było możliwe:

Ograniczenie składowania odpadów ulegających biodegradacji,

Wydzielenie odpadów niebezpiecznych,

Osiągnięcie poziomu odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych.

- 3) Zapewnienie budowy, utrzymania i eksploatacji własnych lub wspólnych z innymi gminami lub przedsiębiorcami instalacji i urządzeń do odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych albo zapewnienie warunków do budowy instalacji i urządzeń do odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych przez przedsiębiorców.
- 4) Zapewnienie warunków ograniczenia masy odpadów ulegających biodegradacji, kierowanych do składowania:

do 31.12.2010 r. – do nie więcej niż 75%,

do 31.12.2013 r. – do nie więcej niż 50%,

do 31.12.2020 r. – do nie więcej niż 35%,

wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji w stosunku do masy odpadów wytworzonych w 1995 roku.

- 5) Inicjowanie i ułatwianie tworzenia punktów zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, wskazywanie lokalizacji, w których mogą być prowadzone akcje odbierania zużytego sprzętu przez mieszkańców gminy oraz podejmowanie działań informacyjnych i edukacyjnych w tym zakresie.

W ramach realizacji tych obowiązków, na terenie gminy będzie prowadzona selektywna zbiórka odpadów z uwzględnieniem minimalizacji ilości powstających odpadów, wydzielenia odpadów przeznaczonych do odzysku oraz wykorzystania biomasy. Selektywna zbiórka odpadów może odbywać się w systemie indywidualnym (w miejscu wytwarzania odpadów - gospodarstwach) lub z wyznaczeniem zbiorowych punktów selektywnej zbiórki odpadów.

Gospodarka odpadami innymi niż komunalne będzie prowadzona indywidualnie przez ich wytwórców, z zachowaniem wymagań przepisów prawnych.

Nie przewiduje się na terenie lokalizacji składowisk odpadów niebezpiecznych, ani też lokalizacji innych niż istniejące składowisk odpadów komunalnych.

4. Zaopatrzenie w energię ciepłą i gaz ziemny

Kierunki rozwoju infrastruktury w tym zakresie powinny uwzględniać:

- zapewnienie wzrostu standardu życia mieszkańców,
- wykorzystanie ekologicznych źródeł energii cieplnej, z uwagi na ochronę powietrza atmosferycznego.

Zakres i tryb planowania energetycznego reguluje aktualnie ustawa Prawo Energetyczne. W procesie planowania są dwa podmioty:

- przedsiębiorstwo energetyczne sporządzające dla obszaru swojego działania Plan rozwoju w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na paliwa gazowe lub energię,
- gmina opracowująca Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe lub Plan zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe w przypadku gdy plany przedsiębiorstw energetycznych nie zapewniają realizacji ww. założeń.

Aktualnie operator sieci gazowych uzależnia budowę nowych gazociągów od przewidywanej wielkości sprzedaży gazu, która warunkuje opłacalność inwestycji. Walory środowiska przyrodniczego i przynależność do obszarów chronionych nie jest traktowana priorytetowo. Przy niskim poziomie zaludnienia i uprzemysłowienia opłacalność ekonomiczna gazyfikacji jest trudna do osiągnięcia. W najbliższych latach pojawi się szansa na zmianę tej niekorzystnej sytuacji, w związku z możliwością finansowania inwestycji energetycznych z funduszy unijnych, czego warunkiem jest posiadanie przez gminy wymaganych prawem dokumentów planistycznych.

Teren Gminy Suchożebry jest prawie w całości objęty zasięgiem gazociągu, jednakże część sieci nie jest czynna z uwagi na małe zapotrzebowanie gazu.

W związku z zakładanym wzrostem standardu wyposażenia gospodarstw oraz istniejącą infrastrukturą, docelowo zakłada się objęcie terenów o zabudowie zwartej siecią gazową zasilaną gazem ziemnym.

Mając na uwadze aspekty ekonomiczne, dopuszcza się wykorzystanie innych niż gaz nośników energii dla pozyskania energii cieplnej, przy czym preferuje się wykorzystanie ekologicznych paliw ciekłych i gazowych oraz biomasy. Alternatywą dla tradycyjnych sposobów pozyskiwania energii cieplnej powinno być wykorzystanie źródeł energii odnawialnej geotermia, pompy ciepła lub energia słoneczna.

Planuje się zaopatrzenie gospodarstw w energię cieplną z systemów lokalnych, nie przewiduje się realizacji zbiorczych systemów zaopatrzenia w energię cieplną.

Powyższe zasady pozyskiwania energii cieplnej powinny odpowiednio obowiązywać na terenach nie objętych docelowo systemem zaopatrzenia w gaz ziemny.

Gazyfikacja terenu gminy będzie uwarunkowana odpowiednio dużym zainteresowaniem mieszkańców korzystaniem z tego nośnika energii, co z kolei będzie uzależnione od konkurencyjności cen gazu w stosunku do innych nośników energii.

5. Elektroenergetyka

Wg informacji zarządcy sieci elektroenergetycznych nie przewiduje się budowy nowych sieci wysokiego (110 kV) oraz najwyższego (220 kV, 440 kV) napięcia na terenie gminy Suchożebry. Istniejące linie WN 110 kV Siedlce – Sokołów Podlaski oraz Siedlce – Siemiatycze pozostają w istniejącym przebiegu.

Rozwój nowych terenów budownictwa mieszkaniowego jednorodzinne, zabudowy rekreacyjnej, zagrodowej oraz terenów przemysłowych na terenie gminy Suchożebry wymusza konieczność rozbudowy i modernizacji istniejących sieci średniego oraz niskiego napięcia. Istniejąca sieć umożliwi dalszą rozbudowę.

Ważnym kierunkiem rozwoju lokalnych sieci dystrybucyjnych jest budowa nowych urządzeń dla odbiorców przyłączanych do sieci oraz budowa i rozbudowa oświetlenia ulicznego. Pełna modernizacja zakłada zastąpienie urządzeń przestarzałych i wyeksploatowanych nowoczesnym systemem obliczonym na ponad 30 lat utrzymania właściwych parametrów zasilania. Sieć urządzeń lokalnych w większości budowana będzie jako promieniowo zasilane urządzenia słupowe. Zaleca się zastosowanie sieci kablowych w obszarach gęsto zabudowanych, w strefach ochrony konserwatorskiej zabytkowych obiektów i układów ruralistycznych oraz dla odbiorców wymagających dużej pewności zasilania.

Modernizacji oraz przebudowy wymagają sieci zaopatrzenia w energię elektryczną we wsiach: Kownaciska, Krześlinek, Krynica, Przygody, Sosna – Korabie, Wola Suchożebrska.

Z punktu widzenia odpowiedzialnego gospodarowania zasobami naturalnymi ważnym elementem jest racjonalne gospodarowanie energią elektryczną. Należy promować używanie energooszczędnych źródeł światła, nowoczesnych, wysoko sprawnych urządzeń i maszyn w obiektach użyteczności publicznej, zakładach usługowych i produkcyjnych gospodarstwach domowych i rolnych. Właściwa konserwacja i utrzymanie sieci oraz instalacji elektrycznych zmniejsza straty energii elektrycznej a przede wszystkim zapewnia odpowiedni poziom bezpieczeństwa osób i mienia.

Duże znaczenie dla problemu odpowiedzialnego gospodarowania zasobami naturalnymi ma rozwój lokalnych urządzeń prądotwórczych wykorzystujących odnawialne źródła energii. Na terenie gminy Suchożebry szanse rozwoju mają instalacje oparte na spalaniu biomasy, biogazu oraz wykorzystujące siłę wiatru. Należy promować rozwiązania indywidualne zmniejszające zużycie energii w gospodarstwach domowych jak np. stosowanie urządzeń solarnych.

Ochrona przed promieniowaniem elektrycznym.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. (Dz. U. Nr 192 poz. 1882 i 1883), określającym dopuszczalne poziomy pól elektrycznych i magnetycznych w środowisku, zróżnicowanych dla terenów pod zabudowę mieszkaniową i dla innych miejsc dostępnych dla ludności, w pobliżu linii WN 110 kV istnieją ograniczenia

w lokalizacji obiektów kubaturowych. W oparciu o obliczenia dla w/w linii przyjmuje się, że bezpieczną odległością dla budynków mieszkalnych jest 19 m od osi linii. Lokalizacja obiektów mieszkalnych w mniejszej odległości od linii 110 kV wymaga każdorazowo procedury pomiarowej określonej przez w/w Rozporządzenie.

6. Infrastruktura elektronicznej łączności publicznej

Rozwój systemów telekomunikacyjnych i teleinformatycznych powinien prowadzić do objęcia całej gminy zintegrowanym systemem dostępu do usług komunikacji elektronicznej. Lokalny system teleinformatyczny wymaga integralności z systemami sieci wojewódzkiej i krajowej.

Należy dążyć do zwiększenia liczby operatorów telekomunikacyjnych ze szczególnym uwzględnieniem usługodawców oferujących szerokopasmowy dostęp do internetu. W tym celu konieczne jest stworzenie warunków zachęcających potencjalnych przedsiębiorców telekomunikacyjnych do budowy nowych sieci i urządzeń telekomunikacyjnych jak i unowocześniania istniejącego systemu.

Przewiduje się lokalizację wolnostojących nośników anten komunikacji bezprzewodowej poza:

strefą „A” - pełnej ochrony historycznej struktury przestrzennej,

strefą „B” - ochrony zachowanych elementów zabytkowych,

strefą „E” - ochrony ekspozycji zespołu zabytkowego,

strefą „R” - ochrony historycznych układów ruralistycznych,

korytarzami ekologicznymi,

obszarem o randze rezerwatu przyrody.

VII. Kierunki rozwoju systemów komunikacji

Od rozwoju jakościowego komunikacji zależy jakość środowiska przyrodniczego, jakość życia mieszkańców oraz rozwój gospodarczy gminy. System komunikacji powinien zapewnić sprawne, bezpieczne, ekonomiczne i nieuciążliwe dla środowiska przemieszczanie się osób oraz towarów.

Kierunki rozwoju komunikacji:

- 1) Zapewnienie spójności systemu komunikacji lokalnej i regionalnej.
- 2) Poprawa niezawodności funkcjonowania systemu komunikacji przez dostosowanie dróg do parametrów technicznych właściwych dla danej klasy, zgodnie z przepisami odrębnymi.
- 3) Zarezerwowanie terenów dla realizacji nowych dróg, parkingów i urządzeń obsługi transportu.
- 4) Modernizacja urządzeń obsługi transportu w tym linii kolejowej Siedlce – Małkinia celem podniesienia atrakcyjności i konkurencyjności gminy.
- 5) Rozwój komunikacji zbiorowej z uwzględnieniem uwarunkowań zewnętrznych:
 - a) przez zwiększenie ilości połączeń autobusowych,
 - b) uaktywnienie linii kolejowej Siedlce – Małkinia.
- 6) W zakresie dostępu do drogi krajowej nr 63 ze względów bezpieczeństwa należy:
 - a) ograniczyć dostępność do drogi krajowej,
 - b) nie tworzyć nowych zjazdów bezpośrednio z drogi krajowej do przyległego terenu,
 - c) nie dopuszczać do zmiany charakteru istniejących zjazdów indywidualnych na zjazdy publiczne,
 - d) w przypadku opracowania planów miejscowych projektować zbiorcze drogi obsługujące przyległy teren oraz eliminować liczbę istniejących włączeń bezpośrednio do drogi.
- 7) W zakresie dostępu do drogi wojewódzkiej należy ograniczyć ilość włączeń do niezbędnego minimum. Zagospodarowanie na przyległych terenach powinno umożliwiać ewentualną modernizację drogi.
- 8) Docelowo wszystkie drogi powiatowe powinny posiadać nawierzchnię utwardzoną ulepszoną.

- 9) Drogi gminne należy dostosować do parametrów określonych w przepisach odrębnych dla klasy dróg dojazdowych oraz utrzymywać w stanie zapewniającym swobodę przejazdu.
- 10) W celu usprawnienia komunikacji oraz zapewnienia odpowiedniej organizacji zagospodarowania terenów zaleca się:
- a) włączenie następujących dróg do katalogu dróg gminnych dojazdowych:
- droga w Sośnie-Kicki – 1KD,
 - droga w Krynicy i Stanach Małych – 2KD,
 - droga w Stanach Małych – 3KD,
 - drogi w Krynicy – 4KD i 5KD,
 - droga w Nakorach – 6KD,
 - drogi w Brzozowie – 7KD, 8KD, 9KD,
 - droga Kopcie – Borki Siedleckie – 10KD,
 - ulice w Woli Suchożebrskiej – 11KD,
 - ulica w Przygodach – 12KD,
 - ulice w Suchożebrach – 13KD, 14KD,
 - droga Przygody – Suchożebry – Podnieśno – 15KD;
- b) przeanalizowanie wykorzystania istniejących przejazdów kolejowych ich modernizację oraz rozważenie możliwości likwidacji i budowy nowych, w szczególności dla usprawnienia obsługi terenów powierzchniowej eksploatacji surowców oznaczonych na rysunku „KIERUNKI” symbolem PG w miejscowościach Borki Siedleckie i Przygody.
- 11) Drogi wewnętrzne będące w zarządzie gminy powinny posiadać parametry techniczne zapewniające swobodny dostęp do przyległego zagospodarowania oraz spełniać normy określone w przepisach odrębnych ze szczególnym uwzględnieniem przepisów przeciwpożarowych.

VIII. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym

Przewiduje się realizację następujących inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym:

- oczyszczalnie ścieków z kanalizacją sanitarną według przyjętego programu skanalizowania gminy,
- budowa i przebudowa dróg gminnych,
- budowa biogazowni przy Regionalnym Zakładzie Zagospodarowania Odpadów w Woli Suchożebrskiej,
- budowa zespołu boisk ORLIK przy szkole w Suchożebrach.

IX. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym

Na terenie gminy nie przewiduje się lokalizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym ustalonych w planie zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego lub programach zawierających zadania rządowe.

X. Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne

Dla następujących terenów Gmina zamierza sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

- obszar powierzchniowej eksploatacji surowców w Przygodach i Borkach Siedleckich.

Na rysunku wskazano tereny wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze. Powierzchnia tych terenów wynosi ok. 479ha.

XI. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej

W gminie Suchożebry znaczenie rolnictwa jako gałęzi gospodarki i źródła dochodów dla mieszkańców gminy jest na stałym albo zwiększającym się poziomie. Wzrasta intensywność wykorzystania terenów, których funkcją jest produkcja rolna. Przyczyną tych zjawisk jest słaba jakość rolniczej przestrzeni produkcyjnej i rosnące nakłady na poprawę warunków. Kierunki rozwoju rolnictwa w gminie Suchożebry powinny obejmować dostosowanie rolnictwa do warunków przyrodniczych i jak najlepsze wykorzystanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

Jednym z kierunków rozwoju rolnictwa pozostanie rozwój i ciągle podnoszenie wydajności rolnictwa na terenach o warunkach glebowo-wodnych i lokalizacji sprzyjającej dla tego typu działalności. Na terenach o korzystnych warunkach dla rozwoju rolnictwa (teren wsi: Krześlinek, Krześlin, Kownaciska, Przygody, Suchożebry, Wola Suchożebrska) powinny dominować działania zmierzające do:

- intensyfikacji produkcji rolnej,
- ograniczanie przeznaczania gruntów ornych na cele nierolnicze,
- ukierunkowanie produkcji na rynek,
- specjalizacja gospodarstw.

Należy dążyć do optymalnego lokalizowania działalności usługowych i komplementarnych wobec rolnictwa, a zwłaszcza: składów, magazynów, centrów logistycznych i przetwórci. Należy wybierać korzystne położenie do obsługi rolnictwa nie tylko z terenu gminy, ale z większego obszaru i wykorzystywać ważniejsze szlaki komunikacyjne. Konieczne jest zaopatrzenie tych terenów w niezbędną infrastrukturę techniczną w celu umożliwienia pełnienia docelowych funkcji.

Znaczna część terenu gminy Suchożebry znajduje się w obszarze specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 – Dolina Liwca oraz w obszarze specjalnej ochrony siedlisk Natura 2000 – Ostoja Nadliwiecka. Dolina Liwca i otaczające go tereny są użytkowane rolniczo głównie jako łąki i pastwiska. Wieloletnie użytkowanie tych terenów doprowadziło do wytworzenia się siedlisk preferowanych przez wiele cennych gatunków ptaków.

Właściwym sposobem zagospodarowania będzie kontynuacja ekstensywnej produkcji rolniczej. Głównym kierunkiem działań w granicach obszarów Natura 2000 jest ochrona rozumiana jako „...zestaw działań wymaganych do zachowania bądź odtworzenia siedlisk

przyrodniczych oraz populacji gatunków dzikiej fauny i flory w korzystnym stanie ochrony ...”. W tym konkretnym przypadku jest to ochrona siedlisk ptaków.

Dodatkowymi kierunkami rozwoju na terenie obszarów Natura 2000 i terenów przyległych o podobnych uwarunkowaniach przyrodniczych może być:

- zachowanie krajobrazu cennego zarówno ze względów przyrodniczych jak i turystycznych,
- stworzenie terenów dla rekreacji i ekoturystyki,
- udział w promowaniu edukacji ekologicznej.

Poza wyżej wymienionymi pozostają tereny bardziej zurbanizowane oraz wsie pozostające zarówno poza obszarami o warunkach sprzyjających rozwojowi rolnictwa intensywnego jak i poza dolinami. Na tych terenach wiele podmiotów będzie kontynuowało produkcję rolniczą w ograniczonym zakresie. Kierunkami rozwoju dla tych gospodarstw mogą być:

- produkcja rolna na rynek lokalny,
- rozwój agroturystyki,
- tworzenie bazy noclegowej i hotelowej,
- wprowadzanie zorganizowanych form rekreacji,
- tworzenie zaplecza dla turystyki i ekoturystyki.

Poza kierunkami rozwoju specyficznymi dla gospodarstw dysponujących różnymi warunkami do produkcji rolnej należy dążyć do:

- higienizacji produkcji rolnej,
- ograniczanie niekorzystnego wpływu rolnictwa na środowisko przyrodnicze,
- tworzenie nowych miejsc pracy w otoczeniu rolnictwa,
- wielofunkcyjne wykorzystanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej,
- stałego podnoszenia kwalifikacji i wykształcenia ludności,
- aktywizacji ludności w celu lepszego wykorzystania szerszego otoczenia rolnictwa,
- dokładnego badania stanu warunków wodnych przy planowaniu kolejnych inwestycji melioracyjnych i lokalizowaniu nowych obiektów zmieniających warunki wodne.

XII. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią

Obszary zagrożenia powodziowego zajmują część doliny Liwca oddaloną znacznie od siedzib ludzkich. Znajdują się w granicach korytarza ekologicznego, w terenach wyłączonych spod zabudowy.

Granice terenów zasięgu wielkiej wody o prawdopodobieństwie 1%, 5% oraz strefa płytkiego zalewu zostały wskazane na rysunku „Kierunki”.

XIII. Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny

Dla terenów eksploatacji surowców naturalnych obowiązuje zachowanie filarów ochronnych określonych w przepisach odrębnych, których wymiary zostaną określone podczas sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub przy sporządzaniu dokumentacji geologicznej.

XIV. Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych

Na terenie gminy Suchożebry nie występują obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych.

XV. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji

Na terenie gminy Suchożebry nie zidentyfikowano obecnie obszarów wymagających rehabilitacji.

Obszar wymagający przekształceń planistycznych położony jest w południowo-zachodniej części gminy i obejmuje tereny powierzchniowej eksploatacji surowców czynne, wyrobiska poeksploatacyjne, tereny zrekultywowane. Na terenie tym planuje się zorganizowanie wioski tematycznej (wioska tematyczna to kompleksowy projekt mający na

celu ożywienie gospodarki wiejskiej, poprzez integrację lokalnej społeczności wokół zagadnień związanych z jakimś produktem, usługą, lub kulturą danego regionu) z wykorzystaniem wyrobisk poeksploatacyjnych.

XVI. Granice terenów zamkniętych

Tereny zamknięte to tereny linii kolejowej relacji Siedlce-Sokołów Podlaski. Granice zostały wskazane na załączniku nr 3 „Kierunki”.

XIV. Obszary problemowe

W Studium identyfikuje się jeden obszar problemowy. Położony jest w południowo-zachodniej części gminy. Występują tu udokumentowane złoża surowców naturalnych. Na obszarze wydane są koncesje i prowadzona jest intensywna eksploatacja złoża na skalę przemysłową i lokalną. Obszar znajduje się w granicach Siedlecko-Węgrowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Aktualne granice oraz zasady zagospodarowania w Obszarze określone są w Rozporządzeniu Nr 17 Wojewody Mazowieckiego z dnia 15 kwietnia 2005 r. Natomiast przemysłowa eksploatacja udokumentowanego złoża sprzed 2005 roku narusza te zasady. W granicach tego obszaru złożono kilkanaście wniosków o wydobycie kopalin.

Proponuje się w Studium:

- przeznaczenie terenu pod wydobycie surowców,
- zmianę granic Siedlecko-Węgrowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu w sposób przedstawiany w załączniku nr 3 „Kierunki”,
- sukcesywną rekultywację terenów poeksploatacyjnych w kierunku wodno-rekreacyjnym, w tym budowę wioski tematycznej.

Granice obszaru problemowego zostały wskazane w załączniku nr 3 „Kierunki”.